Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2984

Vragen van leden **Jacobi** en **Oosenburg** (beiden PvdA) aan de Minister van Economische Zaken over *de buitenproportionele hoge tarieven van bellen en internetten buiten de Europese Unie* (ingezonden 28 april 2016).

Antwoord van Minister **Kamp** (Economische Zaken) (ontvangen 30 juni 2016)

Vraag 1
Bent u op de hoogte van de berichtgeving over de hoge tarieven voor bellen en internetten buiten Europa?[1]

Antwoord 1
Ja.

Vraag 2
Klopt dat de tarieven voor bellen en internetten binnen de Europese Unie gereguleerd zijn vanuit de Europese Commissie, maar de tarieven buiten de Europese Unie niet gereguleerd zijn?

Antwoord 2
De tarieven voor mobiel bellen, sms'en en internetten binnen de Europese Unie bij gebruik van een buitenlands netwerk (roaming) zijn in de vorm van prijsplafonds sinds 2007 gereguleerd en geleidelijk verlaagd. Met de verordening voor de Europese interne markt voor telecommunicatie van 25 november 2015 zijn de regels voor roaming in de EU verder aangepast.[2] Dit behelst onder meer dat consumenten vanaf 15 juni 2017 gaan roamen tegen hun binnenlandse tarief (het zogenaamde *Roam Like At Home)*, binnen de grenzen van normaal gebruik. In mijn brief van 9 november 2015 heb ik uw Kamer hierover geïnformeerd (Kamerstuk 24 095, nr. 393).
De roamingtarieven buiten de Europese Unie zijn, voor zover bekend, niet gereguleerd. Een uitzondering hierop zijn de roamingafspraken in het kader van de Samenwerkingsraad van de Arabische Golfstaten (GCC) die per 1 april 2016 hebben geleid tot een verlaging van de roamingkosten voor bellen en sms'en binnen de zes GCC-landen met 40%.

[1] http://nos.nl/artikel/2101540-bellen-en-internetten-buiten-europa-blijft-duur.html
[2] Verordening (EU) 2015/2120 van het Europees parlement en de Raad van 25 november 2015.

ah-tk-20152016-2984
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2016

Vraag 3
Klopt het dat sommige bel- en internettarieven buiten de Europese Unie bijna 40 keer hoger zijn dan de tarieven binnen de Europese Unie?[3]

Antwoord 3
Volgens de roamingverordening van 2012 bestaan er inderdaad aanzienlijke verschillen tussen de gereguleerde roamingtarieven binnen de Europese Unie en de roamingtarieven die gelden voor consumenten wanneer zij buiten de Europese Unie reizen. De laatstgenoemde roamingtarieven zijn aanzienlijk hoger dan de roamingtarieven die binnen de Europese Unie gelden. Hoeveel hoger deze precies zijn, verschilt van land tot land.

Vraag 4
De Consumentenbond vraagt zich af waar die hoge kosten vandaan komen; verklaart het gebrek aan regulering de hoge tarieven die providers vragen voor het internetten en bellen buiten de Europese Unie? Zo ja, hoe? Zo nee, waarom zijn die tarieven zo hoog?

Antwoord 4
Dat de mobiele bel- en internettarieven buiten de Europese Unie hoger liggen dan die binnen de Europese Unie komt vooral doordat de tarieven buiten de Europese Unie niet gereguleerd zijn. Binnen de Europese Unie is dat wel het geval, waardoor de roamingtarieven op haar grondgebied in de afgelopen 9 jaar geleidelijk zijn verlaagd.

Vraag 5
Vindt u dat er een onwenselijke situatie is ontstaan, waarbij providers buitengewoon hoge tarieven voor bellen en internetten buiten Europa kunnen vragen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5
Ik vind het een onwenselijke situatie dat consumenten buitengewoon hoge tarieven buiten Europa betalen. Overigens gelden er wel afspraken in de EU om de Europese consumenten te beschermen tegen onverwacht hoge rekeningen als gevolg van dataverbruik buiten de Europese Unie, onder andere door hen bij binnenkomst in een derde land te informeren over de daar geldende tarieven voor mobiel bellen en internetten.

Vraag 6
Bent u van plan om afspraken te maken met providers om tarieven voor bellen en internetten buiten de Europese Unie te reguleren? Zo ja, om wat voor afspraken gaat het dan? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6
Ik ben niet voornemens om afspraken te maken met providers in Nederland om tarieven voor bellen en internetten buiten de Europese Unie te reguleren. De tarieven die thuisaanbieders zelf moeten betalen aan bezochte netwerken buiten de Europese Unie (de wholesale roamingtarieven) zijn namelijk te hoog. Daardoor zouden providers in een verliesgevende positie komen. Om dezelfde reden doet ook de Europese Commissie geen voorstellen om de tarieven voor Europese gebruikers die roamen buiten de Europese Unie te maximaliseren. Nederland noch de Europese Unie kan bepalen wat bezochte netwerken buiten de Europese Unie maximaal aan de Europese thuisaanbieders in rekening mogen brengen. Hiervoor zijn internationale afspraken met de landen buiten de Europese Unie nodig over de tarieven die netwerken elkaar rekenen voor roaming (de wholesale roamingtarieven). Deze hebben het karakter van handelsafspraken, waardoor ze behoren tot de exclusieve competentie van de Europese Unie.

[3] http://nos.nl/artikel/2101540-bellen-en-internetten-buiten-europa-blijft-duur.html

Vraag 7
Wilt u overwegen om de Telecommunicatiewet aan te passen met tariefregulering voor bellen en internetten buiten de Europese Unie? Zo nee, waarom niet? Welke andere acties kunt u ondernemen voor eerlijke bel- en internettarieven buiten de Europese Unie?

Antwoord 7
Ik ben niet voornemens om de Telecommunicatiewet aan te passen met tariefregulering voor bellen en internetten buiten de Europese Unie. Voor de motivering verwijs ik naar vraag 6.
Het totstandbrengen van eerlijke bel- en internettarieven buiten de Europese Unie moet in Europees verband worden geïnitieerd, met als doel het maken van afspraken hierover met derde landen. Het aangrijppunt hiervoor ligt in multilaterale onderhandelingen die plaatsvinden in het kader van de Internationale Telecommunicatie Unie (ITU) en de Wereldhandelsorganisatie (WTO) en in onderhandelingen over bilaterale handelsakkoorden.
In het kader van de ITU zijn in 2012 nieuwe Internationale Telecommunicatieregels tot stand gekomen die ook betrekking hebben op internationale roaming. Via dit nieuwe telecomverdrag worden landen aangespoord nationale maatregelen te nemen die «concurrerende» roamingtarieven moeten bevorderen (artikel 4.7). De ITU werkt dit verdragsartikel uit in een aanbeveling met niet-bindende randvoorwaarden om de internationale roamingtarieven te verlagen. Bij navraag geeft de ITU aan dat het nu niet haalbaar is internationale verdragsregels te maken over het verlagen van de roamingtarieven. Dit komt vanwege de vaak grote verschillen tussen landen op het punt van economische ontwikkeling, marktstructuur en nationale wetgeving. De ITU ziet daarentegen wel kansen voor bilaterale of regionale roamingafspraken.
Op het terrein van de handelspolitiek wordt momenteel in het kader van de WTO onderhandeld over een internationaal verdrag over de handel in diensten (TiSA). Hierbij wordt ook geprobeerd een inspanningsverplichting op te nemen voor verlaging van internationale roamingafspraken. Daarnaast vinden er onderhandelingen over nieuwe bilaterale handelsakkoorden plaats. Binnen deze multilaterale en bilaterale onderhandelingen heeft de Europese Unie tot dusver niet gepleit voor harde afspraken over het verlagen van de internationale roamingtarieven. Daarbij speelt weerstand van landen, zowel binnen als buiten de Europese Unie, een rol. Het gaat daarbij om landen met relatief veel inkomend en weinig uitgaand reisverkeer, waarvan de telecombedrijven soms nog overheidseigendom zijn. Deze landen hebben zelf geen belang bij het verlagen van wholesale roamingtarieven.
Dit maakt het lastig eensgezind als Europese Unie in internationaal verband aan te dringen op verlaging van de roamingtarieven en er vervolgens een resultaat te behalen. Dit laat onverlet dat Nederland zich in EU-verband hard zal maken om de internationale roamingtarieven buiten de Europese Unie aan te pakken.

Vraag 8
Deelt u de mening dat alle abonnementen die afgesloten zijn in Nederland onder toezicht van de Autoriteit Consument en Markt (ACM) moet vallen, ook als met deze abonnementen wordt gebeld of gebruik wordt gemaakt van het internet buiten de Europese Unie?

Antwoord 8
Ja. De Autoriteit Consument en Markt (ACM) ziet toe op de naleving van wetten en regels op het gebied van consumentenrecht. Zo houdt de ACM vanuit het oogpunt van consumentenbescherming toezicht op de mate van transparantie van de roamingtarieven. Op grond van de roamingverordening van 2012 geldt ook een transparantieverplichting voor de roamingaanbieders als het gaat om gespreks- en dataroamingdiensten die door roamende klanten worden gebruikt wanneer zij buiten de Europese Unie reizen.
Aanbieders van roamingdiensten, waaronder de bestaande mobiele aanbieders, zijn volgens de huidige roamingverordening verplicht consumenten bij binnenkomst in een land buiten de Europese Unie via een sms-bericht direct en kosteloos te informeren over de tarieven die in dat land gelden voor mobiel bellen, sms'en en internetten. Die informatieplicht geldt ook voor de zogenaamde *cut-off* limiet. Die houdt in dat de dataverbinding van consu-

menten automatisch wordt afgesloten als zij 50 euro excl. BTW (of een ander bedrag dat zij zelf hebben ingesteld) aan data hebben verbruikt. Alleen als de consument daarom verzoekt, moet de mobiele aanbieder de dataverbinding weer herstellen. Bovendien moeten consumenten bij 80% van het maximale dataverbruik worden gewaarschuwd. Een uitzondering hierop is het geval waarin het voor de Europese aanbieder van roamingdiensten niet mogelijk is het dataverbruik van zijn klant in een land buiten de Europese Unie in de gaten te houden. In dat geval moet de Europese aanbieder zijn klant informeren dat de *cut-off* limiet in dat derde land niet kan worden bewaakt.